

החוק של הלהבה: פילוסופיה, אתיקה והקרבה

מסע מדוסטויבסקי ורבי עקיבא, ועד
לאתוס הגבורה של השביעי באוקטובר.

מבוסס על מאמרו של אודי הרשלר

האדם האגואיסטי (חוק הטבע)

- הישרדות פיזית
- סיפוק צרכים מעגלי
- כליאה בתוך האני

הבקעת הקונקרטי (חוק האהבה)

- חציית הקווים לעבר האחר
- התגברות על חוקי הטבע
- גאולה מנטל האגואיזם

"שאין בנמצא חוק טבע בנוסח:
חייב בן אנוש לאהוב את
האנושות...
אם הייתה עד כה אהבה בעולם,
הרי זה מפני שבני האדם
מאמינים בחיי הנצח."

אהבה ודבקות -

מיד הוא אוהב ומשבח ומפאר ומתאוה תאוה גדולה.

ביטול הסובייקט -

יציאה מגבולות העצמי האגוצנטרי אל מול מציאות אינסופית.

התבוננות -

מבט על מעשיו וברואיו הנפלאים של האל.

יראה ואפסות -

האדם נרתע לאחוריו ויודע שהוא בריה קטנה, שפלה, אפלה.

הדרך אל האהבה מחייבת מעבר בנקודת האפס של האגו.

עד שנת 70 לספירה:
מרחב קדוש

העידן הפוסט-מקדשי:
זמן וטקסט

במשטר של חוקים נוקשים
ללא מקדש – מה קורה
מה קורה לרגש הספונטני
האהבה?
האם ניתן לצוות על אהבה?

- בית המקדש עומד על תילו.
- חוויה ספונטנית:
רגש, התחטאות,
פולחן קורבנות.
- אהבה נובעת מקרבה
פיזית ורוחנית.

• מעבר לעולם ההלכה
ובית המדרש.

• דת המבוססת על ציות
והכנעה: חוק יבש,
אדיש לרצון.

הפולמוס ההיסטורי: שתי תשובות לחורבן המקדש

הנצרות הקדומה
(פאולוס)

החוק הוא מת – האהבה
מחליפה אותו

- **תפיסה:** התורה כמערכת חוקים מגבילה המצביעה על חטא.

- **פתרון:** חסד ואהבה טבעית, חסרת תנאים, תנאים, המחליפה את הציות הפורמלי. חוק הכתוב על הלב.

היהדות הפוסט-מקדשית
(רבי עקיבא)

האהבה היא החוק

- **תפיסה:** אהבה אינה רק רגש חופשי, אלא ברית. ברית דורשת התמסרות מוחלטת.

- **פתרון:** המרת האהבה ליסוד מטא-הלכתי. אהבה דוגמטית של מחויבות והקרבה אקטיבית.

בעוד הנצרות ניסתה להמיר את החוק לאהבה – רבי עקיבא הפך את האהבה לחוק המחייב ביותר.

היציאה מהעצמי:

תנועה אינטר-סובייקטיבית
הזולת. אהבה אלטרואיסטית,
ולא לצורך סיפוק עצמי.

אמת המידה המפרקת:

תנועת יציאה שבוחנת את
עצמה באור חוזר –
דקונסטרוקציה של האגו.

אובייקטיביות (חוק):

המרת הרגש הכי אינדיבידואלי
לקטגוריה אוניברסלית הומוגנית
המחייבת את כולם.

ואהבת לרעך כמוך = כלל גדול בתורה

האהבה אינה זכות לקבלה או רגש חולף – היא חובה של נכונות והקרבה קבועה.

תורת חייו של רבי עקיבא: משולש אתי אחד

תורה (שכל וזהות)

התמסרות טוטאלית ללימוד ככניסה
לאינטימיות עם החוק האלוהי.

אלוהים (נצח)

המוכנות למסור את
הנפש באהבה.

רחל (זוגיות)

התמסרות וויתור על חומר
ומעמד למען ברית עמוקה.

שורש
ההקרבה

ההתמסרות לזוגיות, לרוח ולנצח נובעות מאותו מקור
בדיוק: שחרור מוחלט מהאגו ונכונות לוותר על הכול.

אהבת רחל: שלי ושלכם – שלה היא

הוויתור הראשוני:
רחל מודרת מנכסי
אביה העשיר למען
אהבתה לעקיבא, והם
חיים באסם תבן.

מבחן החמלה: הזוג
העני מוותר על מעט התבן
שעוד נותר לו למען עני
ע"י זר (אליהו הנביא).

ההתמסרות המוחלטת:
24 שנים של פרידה למען
לימוד. רחל רותמת את
האהבה אל השגב
השגב המוחלט.

התורה העצומה של רבי עקיבא – הסמל של החוק
השכלתני – מושתתת למעשה על תנועת ההקרבה
הא-רציונאלית והטוטאלית של רחל.

התורה כמרחב אינטימי

"אֵילַת אֲהָבִים וַיַּעֲלֶה חֵן... בְּאַהֲבָתָהּ תִּשָּׁגָה תָּמִיד"

- בית המדרש אינו אקדמיה שכלתנית קרה, אלא מרחב של תשוקה.

- התורה היא נקודת המפגש שבין האדם לחוק.

- הפנמת התורה דורשת עמדה נפשית של ויתור, צער והתמסרות פנימית.

לימוד תורה הוא אקט של איחוד אבסורדי בין היודע, המדע, והידוע.

כל ימיי הייתי מצטער – קריאת שמע כהצהרת חירות

סריקת בשרו במסרשל ברזל.
תלמידיו שואלים:
רבנו, עד כאן? תשובתו:
זה הרגע לו חיכיתי כל ימיי.

13 = אֶחָד
13 = אֶהְבֶּה

האהבה היא אחדות ההפכים. רגע המוות אינו חידלון, אלא הנקודה שבה ההוויה נחלצת מהאגואיזם הפרטי ומתאחדת לחלוטין עם האינסוף. אפילו נוטל את נפשו.

שיר השירים: המנוע הקוסמי

"שאין כל העולם כלו
כדאי כיום שניתן
שניתן בו שיר השירים
לישראל..."

קדושה אינה ניתוק מהחיים. תכלית ההוויה כולה, מראשית ועד אחרית,
נעוצה בתנועה אנושית של תשוקה לחיבור ואיחוד לאין קץ.

ברית, ייסורים וחירות

אין אהבות שמחות – לואי אראגון / נעמי שמר

עקידת יצחק
(המודל התיאולוגי):
ההקרבה נדרשת כי
הנכונות לוותר היא
הוכחת הבסיס היחידה
היחידה לאהבת אמת,
חפה מאגואיזם.

ייסורים של אהבה
(המודל האנושי):
מעמידים את האדם
בעמדה של נכונות
מוחלטת ונטולת
תועלתנות. מבחן הטוב
הוא מבחן החירות.

7 באוקטובר: האינסטינקט המוחלט של ההווה

אזרחים שגילו כי הקיץ עליהם הקץ, השתמשו ברגעיהם האחרונים כדי להתקשר ליקיריהם ולא כדי לזעוק או להילחם – אלא כדי לומר: אני אוהב/ת אתכם.

מבחינה תועלתנית: לשיחה כזו אין שום ערך הישרדותי. המוות ודאי.

מבחינה קיומית: רגע לפני החידלון, האדם בוחר להתחבר ליסוד הטהור והטוטאלי ביותר של ההווה.

הוכחה מצמררת לכך שהאהבה אינה צורך, אלא חומר הגלם הראשוני של החיים עצמם.

מתי יבוא לידי ואקיימנה – אתוס דור הניצחון

מלחמת חרבות ברזל.
רבות ישראלים עוזבים חיים נוחים
ועשירים מאחור אל חזית הקרב.

היציאה לקרב אינה רק אקט צבאי,
אלא מופע מצמית של אהבה. גבורה
עילאית המונעת מנכונות אינסופית
לאהבת העם והמולדת.

כִּי עֲזָה כַּמּוֹת אֶהְבָּה קָשָׁה כְּשֶׁאוֹל קִנְאָה רִשְׁפִּיהָ רִשְׁפִּי אִשׁ שְׁלֵהֶבְתָּהּ

סגירת מעגל: מחורבות ירושלים לחוק של נצח

מדוע חג האהבה (ט"ו באב) מצוין מיד
לאחר יום החורבן (תשעה באב)?
כי שמחת חתן וכלה – אינטימיות של
מחויבות ונאמנות – היא האקט של
בניית חורבה מחורבות ירושלים.

**האהבה מעולם לא נועדה להיות רק רגש פרטי. היא צו אתי,
חוק יסוד של הקרבה, והתשתית שממנה נברא הנצח של העם.**

**לנחמה: ששון ושמחה ימצא בה תודה וקול
זמרה.**

**מחורבן: קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה
כי לחרבה תהיה הארץ...**